

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GÓRNOŚLĄZAK

wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

Redakcja i Administracja: Katowice, św. Stanisława 4
Telefon 1414 i 156 — P. K. O. Katowice 304540

ZA OGŁOSZENIA

płaci się 20 gr za wiersz millim. Wiersz reklamowy 70 gr.
Na pierwszej stronie 80 groszy

Nr. 90

Katowice, poniedziałek 18-go kwietnia 1932 r.

Rok 31

Mało ponętna oferta.

Niepowodzenie konferencji londyńskiej przy jednoczesnym podkreśleniu wielkich trudności, z jakimi walczą państwa naddunajskie, wywołało jako naturalne następstwo zapytanie, co będzie dalej, zapytanie szczególnie aktualne w samych państwach naddunajskich. Na szczególną uwagę zasługują wywody „Lidovych Novin“, a więc pisma zbliżonego do ministra Benesa, które zwracają się przeciw Niemcom, charakteryzując ich stanowisko w Londynie jako odwet za wystąpienie Czech przeciw Anschlussowi i chęć izolowania Czech, zapowiadają, że w odpowiedzi na to nastąpi jeszcze większe, niż dotąd zbliżenie się państw małej koalicji; grożą wreszcie, że jeżeli Niemcy dążyć będą do izolacji Czechosłowacji, w takim razie zjawi się na horyzoncie unia czechosłowacko-polska, któraby przybrała Niemcy o ogromne straty i pobawiła ich rynku polskiego, na którym opanowały 60 proc. dowozu.

Pomijamy oczywiście całą zewnętrzną stronę tej sprawy, pomijamy cały szereg praktycznych trudności, w nadaniu tej kwestji charakteru konkretnego zagadnienia z charakterem ogólnego hasła — pragniemy jedynie rozważyć kwestję zasadniczą, bez której cała rozprawiająca się na ten temat dyskusja zawisnie w powietrzu, a mianowicie kwestja, czy istotnie unia polsko-czeska da się pogodzić z zasadniczymi interesami gospodarczymi i politycznym obu państw, a przytem wytlumaczyć zagadkę, dlaczego sprawa ta, mimo że niejednokrotnie była teoretycznie poruszana, nie weszła w ciągu 14 lat istnienia Czechosłowacji praktycznie na porządek dzienny, dlaczego nie weszła nań, mimo że Polska od 7 lat jest w wojnie celnej z Niemcami i dlaczego dopiero dziś wysuwa ją prasa czeska w formie pogroźki odwetowej w stosunku do Niemiec.

Powód, dla którego przez lat tyle Czechosłowacja nie myślała naprawde o bliskim współzyciu ekonomicznym z Polską, tkwił w doskonałych warunkach, jakie sobie zarówno rolnicza, jak przemysłowa produkcja Czechosłowacji stworzyła przed wojną. Przemysł czeski zarabiał dobrze na eksporcie na zachód, a rolnictwo czeskie na zamknięciu się przed importem rolniczym ze wschodu. Tak nastawiony mechanizm ekonomiczny działał doskonale, zapewniając Czechosłowacji kilkunastoletnią erę dobrobytu i pomyślności.

Era ta wszakże skończyła się i to — jak sądzą — bezpowrotnie wobec powstania się kryzysu na zachodzie i zamknięcia się państw tamtejszych przed importem czeskim. Wprowadzenie cel ochronnych przez Anglię stanowiło wystraszający przedmiot, który obalił całą dotychczasową strukturę gospodarstwa czeskiego. Państwo czechosłowackie stanęło przed koniecznością szukania dla swego eksportu przemysłowego

Gdynia otrzyma wielką pożyczkę zagraniczną.

Gdynia. Toczące się od dłuższego czasu rokowania w sprawie uzyskania dla Gdyni pożyczki szwajcarskiej na cele budowlane nabrały wreszcie realnych kształtów. W dniu wczorajszym przybyli do Gdyni przedstawiciele finansistów szwajcarskich i firm budowlanych szwajcarskich arch. Trachtel

i arch. Henzel, celem sfinalizowania umowy pożyczkowej. Punktacje umowy finansowej zostały podpisane w ubiegłym tygodniu w Zurychu przez inż. Marcina Goldhaara. Pożyczka wyniesie 10.000.000 fr. szwajc.

Obecnie po przyjeździe do Gdyni finansistów szwajc., komisarz rządu

Zabierzowski prowadzi z nimi pertraktacje, zarówno w sprawie zakończenia umowy finansowej, jak i umowy technicznej, dotyczącej samej budowy obiektów użyteczności publicznej, jak chłodnia targowa, szpital, szkoła, oraz instalacje kanalizacyjno-wodociągowe w Gdyni.

Jak się dowiadujemy, komisarz rządu jest zadowolony z dotychczasowego przebiegu pertraktacji, należy zatem przypuszczać, że podpisanie całej umowy nastąpi w najbliższych godzinach. W 14 dni po podpisaniu umowy nastąpi wpłata pierwszej transzy pożyczki. Pożyczka ta jest długoterminowa i zawarta na dogodnych warunkach.

Uzyskanie tak wysokiej sumy pożyczkowej w dobie obecnego powszechnego kryzysu jest wielkim sukcesem tych, którzy o tę pożyczkę się starali i stanowi dowód zaufania szwajcarskich sfer gospodarczych do rozbudowanej przez Polskę Gdyni.

Potworny zamach hitlerowców na polskich działaczy.

Olesno. W czwartek, dnia 14 bm. odbył się w Kucobach w powiecie oleskim wiec wyborczy Polsko-Katolickiej Partii Ludowej, na który jako mówcy przybyli m. in. pp. Szreiber z Opola, Rychel i Jarasz z Olesna. Udział w wiecu dozwolony był tylko za zaproszeniem. Kilku z obecnych, nie mogących się wykazać zaproszeniem a należących do partji hitlerowskiej, wyproszono ze sali. Po skończonym wiecu odjechali goście samochodami w kierunku Olesna. Nagle w polu pomiędzy Olesnem a

Kucobami pękły naraz wszystkie opony u samochodu. Badając przyczynę wypadku, odkryto wykopany przez całą szerokość drogi rów, do którego włożono długą deskę, nabijaną długimi gwoździami. Zasadzka ta pociągnąć mogła za sobą poważne skutki, gdyby samochód był znajdował się w szybkim tempie. Na potworny ten pomysł wpadli wydaleny ze sali wiecovej hitlerowcy, których nazwiska są znane. Policja kryminalna zajęła się sprawą. (t)

Ostatnia kronika.

Konferencja przemysłowa u pana wojewody.

Katowice. Pod przewodnictwem p. wojewody dr. Grażyńskiego odbyła się w ubiegłą sobotę konferencja w sprawie położenia hut żelaznych na Górnym Śląsku, na której przedyskutowano szereg zagadnień, dotyczących racjonalizacji produkcji, polityki cen, oraz form organizacyjnych. W konferencji m. in. udział wzięli wiceminister inż. Gallot, z ramienia ministerstwa przemysłu i handlu inż. Lewandowski oraz przedstawiciele przemysłu hutniczego na Śląsku. (l)

W hucie „Falvy“ bawiła komisja rządowa.

Katowice. W sobotę specjalna komisja, złożona z zastępcy komisarza demobilizacyjnego inż. Seroki, przedstawicieli wdziału przemysłu i handlu Sl. Urzędu Wojewódzkiego pp. Kmity i Zapalowskiego, oraz przedstawiciela Inspekcji Pracy w Król. Hucie inż. Franke, przybyła na hute „Falva“, gdzie za-

poznana się z wywodami przedstawicieli huty odnośnie do jej sytuacji gospodarczo-technicznej. Na podstawie przeprowadzonej inspekcji komisarz demobilizacyjny zażąda dodatkowo od zarządu huty pisemnych wyjaśnień co do pewnych kwestyj, związanych z gospodarką huty, po otrzymaniu których wyda decyzję co do wniosku o unieruchomienie huty. (t)

Komisja regulaminowa zajmie się ustawą górniczą.

Katowice. W środę odbędzie się posiedzenie komisji regulaminowej sejmiku śląskiego, na którym w dalszym ciągu rozpatrywana będzie sprawa wprowadzenia na terenie G. Śląska ustawy górniczej. W komisji weźmie udział delegat ministerstwa przemysłu i handlu inż. dr. Wiślicki. (t)

Spór regulaminowy w sejmie śląskim jeszcze niezadowolony.

Katowice. W związku z rezygnacją p. Wolnego z godności marszałka sejmiku

zbytu w rolniczych państwach wschodnich, a z tem razem stanęła na porządku dziennym sprawa dopuszczenia w zamian w szerszej mierze importu rolniczego tych państw do Czechosłowacji, grożącego agrarjuszom czeskim obniżką cen, przy dotychczasowych ciężarach, a więc przesileniem niezmiernie poważnym.

Jeśli dziś w miejsce związku z państwami naddunajskimi, zamiast unji państw naddunajskich wysuwa się projekt związku z Polską, to trzeba zapytać, co dać on mógłby obu stronom? Jeśli przemysł czeski ma w Polsce znaleźć zamknięte dziś na zachód ujście dla swej produkcji, to musiałby dostać się do nas bez żadnych niemal ograniczeń,

czyli że spowodowałoby w najbliższym czasie ruinę prawie wszystkich gałęzi przemysłu śląskiego i łódzkiego i zanieciłby Polskę na rolnicze zaplecze Czechosłowacji. Odmówienie mu tych korzyści czyniłoby dlań zbliżenie z Polską małowartościowem, przyznanie zaś ich jest dla Polski niemożliwem. Co więcej, jeden z najważniejszych artykułów naszego eksportu, węgiel, nie mógłby wcale liczyć na poważniejszy zbytek w Czechach, a straciłby niewątpliwie w tej kombinacji szanse zbytku w Austrii, Węgrzech i Włoszech. W zamian za te straty mogłaby mieć Polska minimalne odszkodowanie w eksporcie rolniczym, zwłaszcza, że doświadczenie uczy, iż tamtejsze sfery agrarne umiałyby się

śląskiego i ponownem przyjęciem przez niego tej godności po wyborze, dokonany bez udziału posłów klubu N. Ch. Z. P., klub prorządowy uważając, że takie załatwienie sprawy nie likwiduje zatargu, powstałego między nim a p. marszałkiem Wolnym na tle powierzenia przewodnictwa na plenum II wicemarszałkowi posłowi Kędziorowi, zgłosił w dniu wczorajszym na ręce przewodniczącego komisji regulaminowej wniosek o ponowne zwołanie posiedzenia komisji w celu załatwienia istniejącego sporu. (t)

Cygara ich zgubiły.

Tarn. Góry. Dnia 15 bm. około godziny 20.30 zostali przytrzymani przez wywiadowców policji i straży granicznej w Tarn. Górach Sylwester Piątek i Günter Latacz z Król. Huty, którzy przemycili z Niemiec do Polski około 800 szt. cygar i 20 kg. tytoniu. Wymienieni przechodzili granicę zieloną w lesie pomiędzy Reptami a Segiet. Towar skonfiskowano a sprawców odstawiono do dyspozycji władz sądowych w Tarnowskich Górach. (t)

dobrze przed nim zabezpieczyć. Czy w tych warunkach warto straszyć Niemcy kombinacją, w którą one i tak nie wierzą, znając doskonale istotę rzeczy. Zdaje nam się, że największą pogroźką dla Niemiec byłoby porozumienie Czechosłowacji z Austrią i z Węgrami i umożliwienie Polsce wejścia w normalne stosunki ekonomiczne z takim silnym i zdrowym organizmem gospodarczym, zagradzającym Niemcom raz na zawsze drogę do Anschlussu i opanowania Europy środkowej. Związek polsko-czeski izolujący się od Austrii i Węgier byłby zaś niczem innym, jak otwarciem właśnie Niemcom drogi w dolinę Dunaju i zupełnem okrążeniem nas i od południa.

Doroczny przegląd dorobku harcerstwa śląskiego.

Ubiegłej niedzieli odbył się w Katowicach walny zjazd Oddziału Śląskiego Związku Harcerstwa Polskiego. Zjazd rozpoczął się uroczystą Mszą św. w kościele garnizonowym, podczas której modły odśpiewał ks. kap. wojskowy z Krakowa Matz-Marski, a podniosłe kazanie wygłosił ks. kap. garn. ppłk. Sinkowski, poczem uczestnicy zjazdu udali się do auli gimn. państw. przy ul. Mickiewicza.

W sali zgromadzili się licznie delegaci harcerstwa, zaproszeni goście, reprezentujący władze, urzędy, wojskowość, organizacje, stowarzyszenia i związki. Udział w zjeździe wzięli również J. E. ks. Biskup Stan. Adamski oraz p. wojewoda dr. Grażyński, jako przewodniczący harcerstwa w Polsce.

Zjazd rozpoczął się zagajaniem p. Jordanówny oraz odśpiewaniem hymnu narodowego, poczem po przywitaniu gości wybrano na przewodniczącego zjazdu gen. dyr. p. Ciszewskiego, a do prezydium zaproszono pp.: Webera, wicestarostę Richtera, Bajdę, Wierzbiańskiego i Durkalcównę.

Po krótkim przemówieniu p. przewodniczącego dyr. Ciszewskiego, który zjazdowi złożył życzenia, zabrał głos Pan Wojewoda.

W treściwym przemówieniu swem podkreślił Pan Wojewoda znaczenie i zadania ruchu harcerskiego, scharakteryzował wielki, mimo szalejącego kryzysu, dorobek harcerstwa w roku sprawozdawczym, specjalnie zaś podkreślił wzrost liczby członków, pogłębienie programu oraz uzyskanie znaczenia harcerzy polskich w ogólnej światowej pracy harcerskiej. Omawiając program zadań harcerstwa polskiego, podkreślił P. Wojewoda dotychczasowe dobre rezultaty harcerzy na polu pomocy dla bezrobotnych, które należy kontynuować oraz wskazał na konieczność, zwłaszcza na Śląsku, wciągnięcia do ideowego ruchu harcerskiego sfer przedewszystkiem robotniczych, a następnie i wiejskich. Z kolei omówił Pan Wojewoda program samowystarczalności, która jest konieczna ze względu na ogólny kryzys i brak gotówki i wskazał, iż przyszły rok pracy jest bardzo waż-

ny ze względu na międzynarodowy zjazd harcerek, jaki się odbędzie w Buczu, a w którym udział weźmie twórca skautingu p. Baden-Powell. Zakończył swe przemówienie Pan Wojewoda życzeniem, aby po rewizji dorobku harcerstwa śląskiego, praca w tym roku była niemniej owocna, niż w ubiegłym. (Burza oklasków.)

Z kolei głos zabrał J. E. ks. Biskup Adamski, który w swem przemówieniu podkreślił wysoką ideologię harcerzy, stojących na straży ojczyzny i wiary. Dostojny mówca zaznaczył, iż stworzenie w Buczu własnego domu zawdzięcza harcerstwo w pierwszym rzędzie wydatnej pomocy p. Wojew. (oklaski), który był zarazem inicjatorem tego, dziś w całej Polsce znanego ośrodka pracy harcerskiej. Wyrazem zaś zjednoczonego wysiłku i dorobku pracy harcerskiej jest właśnie dom w Buczu. Harcerzy śląskich tak samo jak i inne organizacje dotknął kryzys nie tylko gospodarczy,

lecz i ideowy, lecz dzięki zjednoczeniu w sobie ideału państwowego i kościelnego, t. j. miłości ojczyzny, Boga, przyjdzie chwila, gdy idea harcerstwa dalej — jak dotąd — triumfować będzie. Życzeniami pomyślnych obrad zakończył J. E. ks. Biskup swe przemówienie, nagrodzone oklaskami. Z kolei życzenia składali poszczególni goście poczem przystąpiono do sprawozdań, które złożyli dr. Daniec, Węglarzówna, km. Grzbiela i dyr. Baczyński. Ustępującemu zarządowi bez żadnej dyskusji udzielono absolutorjum, poczem na miejsce ustępujących członków wybrano czterech nowych, wobec czego w skład zarządu na rok obecny wchodzi: Jordanówna Wanda, dr. H. Krupliński, H. Kapiszewski, G. Rokita, dr. T. Strumiłło, dr. Robel, dyr. Baczyński, p. Krynicka i Waclawek.

Do Kom. Rewizyjnej powołano pp.: J. Klode, St. Gaudnika, Tomalę i dyr. Jeziorowskiego.

Do Sądu Honorowego pp.: dr. E. Farnika, dr. J. Bielca, S. Szletyńskiego, N. Harasiewiczową i O. Kordecką.

Po wyborze władz w wolnych wnioskach uchwalono wysłać depecze dziękczynne do Pana Prezydenta, J. E. ks. Prymasa Hlonda, złożono podziękowanie Panu Wojewodzie, J. E. ks. Bisk. Adamskiemu, gen. Zającowi i Przewodzącemu oraz wyrażono uznanie p. Jadwidze Wierzbiańskiej.

Referat o ideologii harcerstwa, nagrodzony brawami, wygłosił ks. dr. Milik. Zjazd zakończono odśpiewaniem „Roty“.

Na marginesie Zjazdu podkreślić należy rzeczowy i wysoki poziom obrad, a dla uwidocznienia całokształtu pracy zaznaczyć musimy, iż mimo roku pracy w warunkach b. ciężkich, liczba harcerzy znacznie na Śląsku wzrosła. Harcerz jest obecnie 2661, harcerzy 4620, członków Kół Przyjaciół Harcerstwa 2800, ogółem 10 375 osób pracuje w ruchu harcerskim na Śląsku.

Rząd rozwinię w najbliższym czasie szeroką akcję budowlaną.

Warszawa. Jak się dowiadujemy z miarodajnego źródła, ministerstwo przemysłu i handlu wystąpiło z wnioskiem, zmierzającym do wszczęcia akcji ożywienia w bieżącym sezonie ruchu budowlanego.

Wniosek idzie w kierunku zużycia państwowych funduszy budowlanych, wszystkich funduszy budowlanych, którymi rozporządza BGK, oraz wolnych funduszy prywatnych.

W związku z powyższym komitet ekonomiczny Rady ministrów opracować ma wniosek, polegający na tem, że wszystkie ministerstwa opracować mają odpowiednie zarządzenia, zmierzające do ożywienia akcji budowlanej w zakresie swych resortów.

Ażeby akcja ta była należycie skoordynowana, wniosek przewiduje powołanie do życia państwowej Rady budowlanej, która byłaby komisją opiniodawczą i doradczą przy ministerstwie komunikacji i robót publicznych. W

skład komisji takiej wchodziłoby przedstawicieli zainteresowanych ministerstw oraz sfer gospodarczych.

W dalszym ciągu wniosek projektuje utworzenie w ministerstwie przemysłu i handlu osobnego referatu budowlanego, co umożliwiłoby zespolenie akcji przemysłowej rządu w kierunku ujednostajnienia i wzajemnej współpracy wszystkich gałęzi przemysłowych, zainteresowanych w ruchu budowlanym.

Wniosek powyższy po uzgodnieniu go z biurem ekonomicznym prezydium Rady ministrów rozpatrzony będzie na posiedzeniu komitetu ekonomicznego ministrów w ciągu najbliższych dni.

Akcja ożywienia ruchu budowlanego zmierza zarówno w kierunku budownictwa drewnianego, jak też domów mury-

wanych. Jeśli chodzi o budownictwo drewniane, to obecnie prowadzone są rokowania pomiędzy naszym przemysłem drzewnym a kapitałem zagranicznym,

w szczególności angielskim w sprawie 20-miljonowej zł. pożyczki. Kapitałiści angielscy zaangażowani w polskim przemysle drzewnym, złożyli już ofertę, także obecnie toczą się tylko rozmowy co do wysokości jej oprocentowania i amortyzacji. Kapitałiści ci proponują udzielenie pożyczki na lat 5 przy oprocentowaniu 10 proc. rocznie. Ze względu jednak na dość uciążliwe warunki ze strony przemysłowców drzewnych polskich, prowadzone są pertraktacje, mające na celu uzyskanie lepszych warunków.

Jako zaczątek subwencji na tegoroczne budownictwo BGK. wyasygnował już 5 milj. zł., z których 75 proc. przeznaczone zostało na budowę drewnianych domów.

**Popieraj przemysł rodzimy
a dasz pracę bezrobotnym.**

Rodzice! pamiętajcie o przyszłości swych dzieci! Zapisujcie je do szkoły polskiej!

Księżę i żebrak

POWIEŚĆ.

52)

(Ciąg dalszy.)

— Pójdę teraz do niej, gdy go nie ma, otwarcie powie ona prawdę. Wspomnieniem naszej pięknej młodości, wspólnie przeżytej, wzruszy się jej serce. Być nie może, aby mnie zdradzała — wyzna wszystko szczerze. W jej żyłach nie płynie ani kropla krwi fałszywej; prawdziwą i uczciwą była przecież zawsze. W dniach dawno minionych kochała mnie — w tem moje uspokojenie; nie można się zaprzeczyć tego, kogo się raz prawdziwie kochało.

Szybko postąpił ku drzwiom, które otworzyły się nagle. Edita weszła. Była śmiertelnie blada, ale w każdym jej ruchu przebijała się najwyższa niewieścia godność. Krok jej był teraz pewny, tylko wdzięczną twarz głęboka powlekała boleść.

Z radosnym uśmiechem rzucił się ku niej Miles, lecz łagodnym, zaledwie dostrzegalnym ruchem ręki zatrzymała go w miejscu. Usiadła i wskazała mu krzesło. Zakrwawiło mu to serce; nie byłże jej towarzyszem młodości, lecz gościem obcym? Tego się nie spodziewał i zdzi-

wiony, prawie zapytywał się sam siebie, czy on jest w istocie tym, za kogo się podaje?

Lady Edita rzekła:

— Mój panie, przyszłam, aby cię ostrzec. Trudno to odwieść kogoś od błędnego mniemania, ale może nakłonić się dasz, abyś się na niebezpieczeństwa nie narażał. Nie wątpię, że pan sam uważasz za prawdę swe urojenie — nie zasługuje ona na karę. Jeżeli jednak zostaniesz tu dłużej — obawiam się dla ciebie niebezpieczeństwa.

Jedną chwilę popatrzyła mu głęboko w oczy i dodała z wzruszeniem:

— Urojenie pana tem fatalniejsze, że utracony brat nasz był do ciebie najzupełniej podobnym.

— Ależ pani, na miłość Boga, przecież ja nim jestem.

— Wierzę zupełnie, że pan o tem szczerze jesteś przekonany. Nie wątpię wcale o rzetelności twojej, lecz cię ostrzegam. Mój mąż jest tu panem i władcą, moc jego jest nieograniczona.

— Iud miejscowy ginie z niedoli lub żyje pomyślnie, wedle jego woli. Gdybyś pan nie był tak nadzwyczajnie podobnym do człowieka, którym mniemasz, że jesteś, to mąż mój zostawiłby cię w spokoju z twem urojeniem. Ale wierzę mi, ja go znam dokładnie i wiem, co on

uczyni: wmówi we wszystkich, żeś szaleńcem i oszustem, i wszyscy to za nim powtarzają.

Jeszcze raz głęboko spojrzała na Hendona, jak pierwej.

— Gdybyś był rzeczywiście Milesem Hendonem, — uważaj pan na moje słowa — to jeszcze groźniejszym byłoby twoje niebezpieczeństwo. Onby się postarał zgubić cię, jako złodzieja, samozwańca, wydałby cię sądom i żądał twego ukarania. Nikt nie odważyłby się poznać cię.

— Wierzę temu — odpowiedział Miles z goryczą. — Siła, która zdoła wyćwiczyć posłuszeństwo, gdzie idzie o zaparcie się przyjaciela młodości, znajdzie je pewno u tych, którzy chleba łakną. Siła, to dowód i wpływ nieskończenie dzielniejszy, niż owe mrzorki, które się zowią honorem i uczciwością.

Lekk! rumieniec przebiegł twarz kobiety, oczy spuściła ku ziemi. Niezadowolona jednak mówiła dalej z spokojem:

— Ostrzegłam pana i jeszcze to powtarzam. Uchodź stąd, nim ten człowiek zgubić cię zdoła! On jest tyranem, nieznającym litości. Ja jego niewolnica, wiem to dobrze. Biedny Miles, Artur i sir Richard, mój drogi opiekun, już nie są w jego mocy — i tobie lepiejby

było nie żyć, jak oni, niż znaleźć się w rękach tego człowieka. Żądasz jego dostojństwa, jego majątku; rzuciłeś się na niego — o nie ociągaj się dłużej, bo się zgubisz! Uchodź jaknajprędzej! Może ci brak pieniędzy na przekupienie sług — weź ten woreczek, błagam cię. Nie odrzucaj mojej przestrogi i prosby, uciekać, dopóki to jeszcze możliwem!

Miles wymownym ruchem ręki odmówił przyjęcia woreczka, wstał i zbliżył się do kobiety.

— Jedną pozwól mi zanieść prośbę

— rzekł. — Popatrz mi w oczy — tak

i odpowiedz: czy jestem Milesem Hendonem!

— Nie, nie znam cię.

— Przysięgnij to!

— Przysięgam — wyrzekła

lecz wyraźnie.

— O, któżby to kiedy mógł być po-

myśleć? — wyjęknął Miles.

— Uchodź! czemu tracisz czas dro-

gi. Uchodź... ratuj się!

Drzwi otworzyły się raptownie, straż

uzbrojona wpadła, rozpoczęła się walka

nierówna. Hendon wkrótce był zwy-

ciężony, w kajdany ujęty i powleczony.

Młodego króla także związano i wraz z

nim zaprowadzono do więzienia.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Kronika bieżąca

Poniedziałek
18
kwietnia

Św. Apolonjusza, apolog. męcz., † 189.
Św. Eleuterjusza, biskupa z Illyrykum i matki jego Antji, † 130.
Słów.: Gościślaw.

Jutro, wtorek, 19 kwietnia: Św. Tymona, diakona.

Wschód Zachód

Słońce o godz. 4.46, o godz. 18.42.
Księżyc o godz. 15.42, o godz. 3.43.

Z historii śląskiej.

18 kwietnia. 1287. Książę Henryk IV Probus wrocławski zażądał od ks. Mieczysława raciborskiego, by wypędził biskupa Tomasza II od siebie; w przeciwnym razie otoczy go swem wojskiem. — 1849. Ks. Józef Szafarek, proboszcz przy kościele Panny Marji w Bytomiu i poseł do sejmu pruskiego, wypowiedział na posiedzeniu II izby pamiętne słowa: „Mowa macierzyńska jest kluczem do moralnego i politycznego wychowania ludów!“. — 1903. W Mysłowicach odbyło się poświęcenie nowo wybudowanego gimnazjum. — 1903. Straszna burza śniegowa na G. Śląsku, która trwała do 21 kwietnia, wyrządziła wiele szkody. Od jednego mełra, miejscami dwa, trzy metry grubo leżał śnieg. Na kilka dni wstrzymany został wszelki ruch kołowy; ludzie umierali a nie można ich było pogrzebać. Wiele osób znalazło śmierć w drodze (52). Słupy telegraficzne, drzewa w lesie nie mogły oprzeć się burzy, ale łamały się jak zapalki. — 1921. W kopalni „Kastelengo“ pod Rudą w czasie katastrofy straciło życie 38 górników i poraniło ciężko ośmiu.

W roku: 1678. W kościele kolegjackim w Raciborzu ochrzczono Turka i Turczynkę, pochodzących z rodu szlacheckiego. — 1687. Hrabia Waclaw Würben (Werbna) i Freudenthal (?) wybudował kościół na cmentarzu przy drodze poza wsią Niem. Cerkiew. — 1687 i 1720. W aktach wizytacyjnych z tych lat czytamy: Kościół w Dębnie pod Opolem był murowany, wieża z drzewa dębowego. — 1687. W Strzelcach wybudowano nowy kościół pod wezwaniem św. Barbary.

Losowanie premii za „oszczędność“.

W Pocztowej Kasie Oszczędności odbyło się 24 z rzędu losowan. książeczek na premijowane wkłady oszczędnościowe serii I. Premje w wysokości 1000 zł. padły na następujące n-ry książeczek: 4518, 6329, 7111, 7674, 7943, 8401, 8916, 10619, 11115, 11218, 12345, 12933, 13074, 13758, 13819, 15434, 19898, 20667, 23081, 23147, 25389, 25842, 27176, 27866, 28527, 28927, 29233, 29364, 30580, 30891, 30916, 31313, 31671, 32239, 33846, 34975, 41221, 43488. (w)

— Kto ma płacić podatek wojskowy? W związku ze wszczętą w roku bieżącym akcją wymiaru i poboru podatku wojskowego ministerstwo spraw wewn. wyjaśniło wojewodom w specjalnym okólniku, że rozporządzenie o podatku wojskowym nakłada obowiązek płacenia tego podatku na uznanych przy poborze za zdolnych do służby wojskowej w pospolitem ruszeniu z bronią lub bez broni, względnie zupełnie niezdolnych do służby wojskowej. Podatek wojskowy powinni zatem opłacać mężczyźni zakwalifikowani przez komisje poborowe do jednej z wyszczególnionych kategorii począwszy od roku 1925 bez względu na to, czy stawiennictwo do poboru nastąpiło we właściwym czy też spóźnionym czasie bez względu na rocznik. Obowiązkowi opłacania podatku wojskowego jednak nie podlegają mężczyźni rocznika 1897 i starszych, powołanych do szeregów na skutek mobilizacji, natomiast podlegają temu obowiązkowi mężczyźni, urodzeni w roku 1898 i młodsi, którzy zgłosili się do poboru w roku 1925 i w latach następnych, gdyż normalny pobór tych roczników był zarządzony na podstawie obowiązujących ustaw. Wymiar i pobór

Z Cieszyńskiego.

Z działalności komitetu powiatowej wystawy rzemieślniczo-przemysłowej.

Cieszyn. Dnia 3 kwietnia br. odbyło się na sali Domu Narodowego w Cieszynie, zwołane przez tymczasowy komitet urządzenia powiatowej wystawy rzemieślniczo - przemysłowej w Cieszynie — zebranie zarządów wszystkich cechów i związków rzemieślniczych m. i powiatu cieszyńskiego w celu omówienia dalszego programu prac, związanych z mającą się odbyć w miesiącach lipcu i sierpniu br. wystawą rzemieślniczo - przemysłową. Zebranie powyższe odbyło się przy współudziale wyżej wspomnianych i przedstawicieli kupiectwa jak również zareprezentowane były miarodajne czynniki gospodarcze w osobach p. starosty Władysława Kucnera, p. dyr. Izby handlowo-przemysłowej w Bielsku dr. Teofila Adameckiego, burmistrza miasta Cieszyna p. dr. Michejdy i innych. Tematem obrad było omówienie stanu rzeczy w ogólnych zarzysach i wybranie powiatowego komitetu mającej się odbyć wystawy w osobach: naczelnego prezesa wystawy p. dr. Adameckiego i prezesa powiatowego p. Juraszka St. Dn. 6 kwietnia br. odbyło się dalsze zebranie, na którym przystąpiono do ścisłych obrad nad mającą się odbyć wystawą, między in. p. poseł Satara, który reprezentował tymczasowy komitet zakomunikował, iż ten ukończył wszelkie prace wstępne, wobec czego się rozwiązuje a równocześnie został wybrany stały komitet wykonawczy w osobach: p. posła Satary, p. Skowronka, p. Szafarczyka, p. Dyby, p. Chobota, p. prof. Borkowskiego i p. Brzóska, jakoteż komisję rewizyjną w osobach: p. Staszko, p. Kiszy i p. Pilcha. Tematem dalszych obrad było: utworzenie komitetów lokalnych w Skoczowie i Ustroniu, zagadnienie co do wysokości opłat za stoisko, ułożenie budżetu, sprawa dyplomów, sądu polubownego i inne żywo i związane z wystawą sprawy. Zebranie zakończono apelem do rzemiosła i przemysłu miasta i powiatu cieszyńskiego, by w wystawie swemi wyrobami jak najsilniej zostało zareprezentowane i przypomnienie, iż termin zgłoszeń upływa z dniem 30 bm., wobec czego wzywa się wszystkich rzemieślników i przemysłowców do terminowego zgłoszenia, gdyż termin otwarcia wystawy ustalono na dzień 17 lipca br., eksponaty przeto muszą być najpóźniej do 10 lipca br. gotowe a 15 lipca na stoiskach w lokalu wystawy. Komitet.

Kilka słów o naszych stosunkach.

Bielowicko. Serce kraje się z żalu, gdy się słyszy, jadąc koleją lub będąc w mieście, jakiej to smutnej sławy zażywa nasza gmina w ostatnich czasach wśród obcych. Człowiek mimowoli rumieni się ze wstydu, widząc, jak to Bielowicko jest oplwane, i sponiewierane wśród obcych. Trzeba mieć serce zimne i twarde jak gład, by nie odczuć grozy tego położenia. Obywatele, kiedyś żyjący w zgodzie, wspierający się wzajemnie, dziś zwaśnieni, skłóceni, rozbici. Szał nienawiści do wszystkiego co szlachetniejsze, dopełnia swego. Niech tylko kochany czytelnik znowu

nie myśli, że to może wszyscy tacy. O, bo są jeszcze szlachetne dusze w Bielowicku, tylko im wstyd odzywać się, wstyd, za tych kilku wykołejonych osobników. A jednak trzeba fałszywy wstyd odłożyć na bok, i powiedzieć prawdę w oczy. Napiętnować szczególnie trzeba owo nigdzie niepraktykowane rozlepianie afiszy po nocach o treści tak podlej. Nie uszanuje się nawet niewinności dusz dziecięcych, dla których coś podobnego jest niebysławem zgorzeniem. Nie wiedząc, co z czasem zrobić, w swej nienawiści do Boga i ludzi, zołhyza się w sposób najpotworniejszy osoby pełne szacunku, a ostatnio, jak to miało miejsce, nawet cały wydział gminny, wydziwiając członkom wydziału od wyzwisk najbrzydlawszych.

W nocy na 8 kwietnia skradł ktoś z ogrodu przy szkole w Bielowicku na szkodę kierownika szkoły p. Karola Stellera kilkadziesiąt najładniejszych szczepów owocowych. Złodziej, a lepiej złodziej, bo było ich kilka, niedość, że skradli drzewka, ale połamali nowy płot, jakoteż poniszczili kilka innych drzewek. Czas byłby ukrócić podobne wybryki.

Rodowity Bielowiczanie.

Z życia koła „Macierzy Szkolnej“.

Istebna. Dnia 10 kwietnia br. odegrała sekcja amatorska miejscowego koła Macierzy Szkolnej dramat ludowy p. t. „Czartowska ława“. Żywa gra poszczególnych amatorów w przepięknych strojach krakowskich przykuwała prostu widza do sceny, a raz poraz odzywające się oklaski na sali były dowodem, że sztuka wszystkim się podobała. Szkoda tylko, że publiczność nie dopisała w zupełności. Obywatele Istebniańscy! Popierajcie w większej mierze szlachetne poczynania miejsc. koła Macierzy Szkolnej. Trzeba raz zerwać z gołosłownem twierdzeniem, że „Macierz“ jest tylko dla „panów“, a nie dla chłopów! Przeciwnie jako instytucją czysto kulturalno-oświatową powinni się interesować nie tylko miejsc. inteligencja jak dotychczas, lecz przede wszystkim wy gospodarze istebniańscy, którzy przecież macie wyrobione zdanie szeroko i daleko, że uchodzicie za uświadomionych pod względem obywatelskim i narodowym. Trzeba więcej zrozumienia!

Chłop, sprzyjający „Macierzy“.

Z życia S. M. P.

Zebrzydowice. Napozór zupełnie spokojne towarzystwo (tak się wyrażam, gdyż nie lubi się afiszować), wystawiło w dniu 13 marca br. trzy sztuki. Najpierw pokazało „Świętą Germanię“, dramat religijny. Najlepiej z roli wywiązała się św. Germanja (p. Perontkówna). Ona skromniutka druhna, lecz za tą skromnością ukrywa się talencik amatorki. Dobrze grała również p. Włokówna w roli matki. Następnie wystawiono komedję „Monogram“. Najlepiej wywiązała się w tej sztuce żyd (p.

Chmiel). Trzecią z rzędu sztuką, jaką wystawiono podczas tego wieczoru to: „Wójt Oprządek“. Doskonała rzecz. Występowały tylko 3 osoby, które dobrze grały, tak, że nawet trudno podać, która lepsza. Jednak najwięcej śmiechu, ba nawet i okłasków w ciągu gry otrzymała Wójtowa (p. Martinkówna). Choć i panna, potrafiła udać doskonale typ „ksantypy“ żony, która trzyma silnie pod pantoflem swego męża. Za trud i pracę wynagrodzeni zostali rzesistami okłaskami. Cześć ci młodzieży, a twoje hasło „Bóg i Ojczyzna“ jaśnieć będzie i przyświecać. K.

Nowe organy dla kościoła katolickiego.

Goeszów p. Cieszyn. Dowiadujemy się z kół miarodajnych, że we środę, 6 bm. zawarł katol. komitet kościelny w Goleszowie pod przewodnictwem p. Posła Palarczyka Karola umowę z reprezentantem znanej na terenie byłej Kongresówki firmą St. Krukowski i syn w Piotrkowie Trybunalskim na dostawę nowych organów do tutejszego kościoła katolickiego. Wyżej wymieniona firma wybudowała podczas swej przeszło 50-cio letniej działalności pod dawnym zaborem rosyjskim większą ilość pierwszorzędnych instrumentów, różnej wielkości; obecnie buduje między innymi organy dla kościoła garnizonowego w Katowicach. Współdziałał przy umowie wieleb. ks. Józef Burjan, proboszcz w Goleszowie i elektromistrz fabryki cementu p. Ignacy Dylla, jako dalsi przedstawiciele komitetu kościelnego. Reprezentant firmy p. St. Krukowski zapewnił i zobowiązał się, że dostarczy pierwszorzędny instrument ku najzupełniejszemu zadowoleniu zamawiających, który stanie godnie w pełnej konkurencji do dotychczasowych instrumentów okolicznych kościołów z firmy Brüder Rieger Jägerndorf. Podkreślić należy pełnoobywatelskie stanowisko komitetu kościelnego w Goleszowie, który uczynił wyłom, godny naśladowania, powierzając firmie krajowej wykonanie instrumentu w tak ciężkich czasach, zgodnie z hasłem: swój do swego.

Uzdrowisko kasy chorych w Jaworzu.

Bielsko. Członkinie kasy, chcące korzystać z wypoczynku letniego w uzdrowisku kasowem w Jaworzu, mają wnieść podanie do dyrekcji kasy chorych w Bielsku najdalej do dnia 30 kwietnia 1932 r. Podania później wniesione będą mogły być uwzględnione jedynie w razie niewykorzystania ustalonego kontyngentu. Do podania należy załączyć książeczkę legitymacyjną własną lub ubezpieczonego, o ile się rozchodzi o członka rodziny.

Dom w ołomieniach.

Drogomyśl w Bielskim. Wskutek wadliwej budowy komina, wybuchł pożar w domu naczelnika gminy Jana Fuchsa, zamieszkałym przez 67-letniego Jerzego Labzę. Wskutek natychmiastowej akcji ratunkowej miejscowej straży pożarnej, zdołano mieszkańców uratować z palącego się domu. Powstała szkoda wynosi około 3000 zł. (p)

podatku wojskowego powinien być uskuteczniani w ścisłym związku z ewidencją i kontrolą ruchu wojskowego. Dlatego sporządzone wykazy osób, podlegających opodatkowaniu wojskowemu powinny być sprawdzane przez urzędy gminne w kierunku ustalenia, czy dana gmina jest właściwa do wymiarzenia i pobrania podatku od osób objętych wykazem. Przy ustalaniu tem należy się kierować ściśle postanowieniami rozporządzenia Rady ministrów, według którego do wymiaru i poboru za sadniczego podatku wojskowego powołane są zarządy gmin wiejskich, w których dany płatnik miał miejsce zamieszkania w dniu 15 grudnia roku poprzedzającego rok podatkowy. (w)

— Zmiana przepisów budżetowych dla związków komunalnych. W najbliższym czasie ukaże się rozporządzenie w sprawie zmiany przepisów budżeto-

wych dla związków komunalnych. M. i rozporządzenie to ogranicza obowiązek przedkładania przez wojewodów ministerstwu spraw wewnętrznych budżetów związków komunalnych do powiatowych związków komunalnych i miast, liczących powyżej 50.000 mieszkańców. Jednocześnie rozporządzenie to nakłada na wojewodę obowiązek przesłania każdego złożonego do zatwierdzenia budżetu związku komunalnego do właściwej izby skarbowej, celem umożliwienia prezesowi izby zaznajomienia się z zamierzeniami związku komunalnego przed posiedzeniem wydziału wojewódzkiego, na którym rozpatrywany ma być ten budżet.

— Zmniejszenie miejskich opłat targowych i placowych. Do ministerstwa spraw wewnętrznych nadchodzą ostatnio coraz częstsze skargi ludności rolnej na wygórowane opłaty targowe

i placowe, pobierane przez zarządy miast. W związku z tem ministerstwo wystosowało do wojewodów okólnik, w którym, wobec spadku cen produktów rolnych, przypomina zasady ustalania opłat targowych i placowych. Jednocześnie ministerstwo spraw wewnętrznych poleca wojewodom, aby władze nadzorcze, zatwierdzając budżety miast, zwracały specjalną uwagę na konieczność obniżania tych opłat w stosunku do spadku cen produktów rolnych. (w)

Województwo śląskie.

* Kanoniczne wizytacje biskupie odbędą się w miesiącach kwiecień i maj w następującym porządku:

I. w dekanacie myślowickim: Poniedziałek, 18 bm. o godz. 8 Brzezinka; wtorek 19 bm. o godz. 8 Wielki Chelm; środa 20 bm. o godz. 8 Imielin; czwartek 21 bm. o godz. 8 Lędziny; piątek 22 bm.

Wezwanie do niesienia pomocy biednym i nieszczęśliwym.

List pasterski ks. biskupa włocławskiego.

J. E. ks. biskup Karol Radoński wy-
dał list pasterski, w którym omawia dzi-
siejsze bolączki trapiące społeczeństwo
i wzywa do niesienia pomocy biednym
i nieszczęśliwym.

„Dziwią się ludzie bez wiary, — pi-
sze ks. biskup — skąd to pochodzi, że
chrześcijanin wierzący więcej okazuje
hartu wśród cierpień i łatwiej przechodzi
przez próby doświadczeń, aniżeli
niedowiarek, który prędzej się załamuje
i poddaje rozpacz. My się temu nie
dziwimy, bo wiemy, jaką dźwignią jest
dla nas wiara św., ile ona daje nam siły,
jak nas podnosi i krzepi nadzieją osta-
tecznego triumfu. Pewnie, że strasznie
byłoby życie, gdybyśmy nie wyznawali
na końcu pacierza: „wierzę w ciała
zmarłych i żywot wieczny“.

W dzisiejszej ciężkiej sytuacji łatwo
jest siać nienawiść i wyzyskiwać biedę
ludzką dla celów demagogicznych.
Przed tymi „wilkami w owczej skórze“
przestrzega Pasterz ziemi kujawskiej:

„Jakże łatwo w takich warunkach
dobrzyć niezadowolonych i zrozpaczo-
nych do nieoglednych poczynań, których
następstwem nigdy nie jest zmiana na
lepsze, ale jeszcze większe pogorszenie
stosunków. Doświadczenie i historia
choćby w ostatnich czasach wskazują, że
wszelkie gwałtowne przewroty nie po-
prawiały doli ludu pracującego. Na re-
wolucjach społecznych dorabiała się
klasa sprytnych i bezwzględnych agita-
torów, a wielkie masy staczały się w
jeszcze głębszą przepaść biedy i zubo-
żenia. To też nie niszczyć, nie burzyć,
ale mozolną pracą od podstaw przebu-
dować trzeba obecny ustrój społeczny,
by oparty o zasady Ewangelii Chrystuso-
wej rozwijał się ku pożytkowi wszyst-
kich.“

„Jeśli społeczeństwo dzisiejsze
ma być uleczone — pisze wielki papież
Leon XIII w encyklice Rerum Novarum
o stanie się to tylko przez powrót do
życia chrześcijańskiego i instytucji
chrześcijańskich.“ A obecny nasz Oj-
ciec św. dodaje: „Na tak oplakane spu-
stoszenie dusz, które trwając w niwecz
obraca wszelkie próby odrodzenia gos-
podarczego, istnieje tylko jedno skutecz-
ne lekarstwo: wyraźny i szczerý po-
wrót do nauki ewangelicznej, to jest do
przykazań Tego, który ma słowa żywo-
ta wiecznego, takie mianowicie słowa,
które nigdy nie przemijają, chociaż niebo
i ziemia przemijają“ (Enc. Quadragesimo
Anno).“

W tych warunkach konieczną jest
samopomoc:

„Zewsząd dochodzą nas dzisiaj bła-
gane wołania: ratunku! pomocy! Tu
ojciec drobnych dziełak miesiące całe
bez pracy, ucieka już poprostu z domu,
by nie słyszeć ich płaczu. Tam matka
trawiona gorączką jak cień się snuje po
mieszkanu, nie wiedząc, gdzie znaleźć
choć trochę pożywienia lub opału. Ow-
dzie członkowie rodziny ponuro, jakby
gniewnie, spoglądają na siebie, uważa-
jąc prawie za darmożjadę tego, który
nie znalazł roboty. A w ślad za biedą
wchodzi do domu, tak często niestety,
jej towarzysz — grzech“.

Aby ułatwić pracę dobroczynną i na-
dać jej charakter stałości, ks. biskup po-
leca duchowieństwu i wiernym stwo-
rzyć parafjalne koła „Caritas“.

„Nie wątpię, Najmilsi, — kończy ks.
biskup — że powitacie to orędzie moje
z zadowoleniem i radością. Toż przy-
chodzę z wezwaniem do pracy, do któ-
rej przynaglało Was sumienie katolic-
kie. Miłosierdzie, dobroczynność, — to
przedewszystkiem nasza, katolicka
dziedzina. Nie dopuśćmy, aby nas kto-
kolwiek ubiegł lub śmiał usunąć od służ-
by, do której nas powołał nasz Zbawie-
ciel. Mogą inni, co tu później przyszli,
większemi rozporządzać środkami. —
Niech działają, byle uczciwie, bezinte-

resownie, po bożemu! Ale my znów
rozporządzamy tem, czego nie posiada
czysto ludzka dobroczynność: my działamy
w imię nadprzyrodzonej miłości
bliźniego, którą z Serca Jezusowego
czerpiemy i uczynki nasze spełniamy
dla Boga. Nie będziemy szukać uzna-

nia i wdzięczności ludzkiej. Nagrodą
nam będzie świadomość, żeśmy posta-
pili w myśl Chrystusowych zasad i uc-
cieszyli Serce Boże. Za każdy trud pod-
jęty z miłości bliźniego, nagrodzi Boski
Mistrz i On będzie „zapłatą nadto wiel-
ką“ (Gen. 15. 1).“

VII zjazd delegatów Ogólnego Związku Podoficerów Rezerwy w Warszawie.

10 kwietnia b. r. mury Warszawy go-
ściły delegatów jednej z najpotężniejszych
organizacji b. wojskowych, która skupia w
swoich szeregach 42 000 podoficerów rezer-
wy. Delegatów tych w liczbie 561 ledwie
zdołał pomieścić Teatr Praski. Przebieg
obrad wykazał, że delegaci mieli w pierw-
szym rzędzie na celu dobro organizacji, co
też w toku 8-mio godzinnych obrad wyka-
zali.

Zjazd zagał komisarz Rządu na miasto
stołeczne w Warszawie p. Jędrzejewicz, ży-
cząc zjazdowi owocnych obrad. poczem
przemówienia powitalne wygłosili w imie-
niu Komendy miasta p. pułkownik Szajew-
ski oraz imieniem tak Fidacu, jak i Federacji
Polskich Związków Obrońców Ojczyzny
generał dr. Roman Górecki oraz odczytane
zostało pismo od p. gen. Bułak-Bałachow-
icza. Następnie przystąpiono do wyboru
przewodniczącego zjazdu, którym wybrano
członka honorowego Związku p. Szmidta,
który bardzo sprężyście przeprowadził
zjazd, powołując komisję matkę, która skła-
dała się przeważnie z prezesów poszczegól-
nych okręgów, w której z ramienia Okręgu
Śląskiego zasiadał prezes zarządu okr. p.
Kupilas. Komisja po obradach wysunęła na

stanowisko prezesa dwie kandydatury, t. j.
dotychczasowego prezesa zarządu głównego
p. Antoniego Jakubowskiego i p. mece-
nasa Perzyńskiego. Głosowano imiennie
i tajnie. Większością głosów przeszedł na
stanowisko prezesa Antoni Jakubowski, któ-
remu zawdzięczyć należy wspaniały rozwój
tej organizacji. Wybór przyjęty został nie-
milknącymi oklaskami oraz w chwili ukaza-
nia się prezesa Jakubowskiego odśpiewa-
niem Pierwszej Brygady.

Okręg Śląski wyszedł z wyborów do
zarządu pięknie, gdyż Okręg Śląski, posi-
adając dotychczas dwa mandaty zdołał uzy-
skać trzech. Na zjeździe zastąpiony był w
sile 68 delegatów i zajmował w obradach
dominujące stanowisko.

Pomimo, że zjazd miał na celu tylko
wybory zarządu — dodatkowo uchwalono
rezolucję w kwestji bezrobocia oraz zatrud-
niania obcokrajowców oraz sprawę bezro-
bocia wśród podoficerów.

Na zakończenie zjazdu uchwalono wy-
słać telegramy hołdownicze do P. Prezy-
denta Rzeczypospolitej prof. Ignacego Mo-
ścickiego oraz I-go Marszałka Polski Józe-
fa Piłsudskiego.

Z życia kół Z. O. K. Z.

Lagiewniki w Świętochłowickiem.
Na odbytem w dniu 10 kwietnia br. pod
przewodnictwem p. Tarnawskiego wal-
nem zebraniu koła miejscowego Z. O. K. Z.
wybrano nowy zarząd, w skład któ-
rego wchodzi: pp. Franciszek Szklarek
— jako prezes, Rudolf Parzyk — zast.
prezesa, Antoni Szczygieł — sekretarz,
Jan Rzymanek — zast sekretarza, Jan
Czyż — skarbnik.

Kłodnica w Katowickiem. Dnia 10
kwietnia br. odbyło się pod przewod-

Sprawozdanie z działalności koła miejscowego Z. O. K. Z. w Katowicach-Brynowie.

Koło miejscowe Z. O. K. Z. wyka-
zuje w ostatnim roku, mimo ciężkiej sy-
tuacji finansowej, znaczny wzrost liczb-
y członków, a mianowicie o 91% osób.
Również podkreślić należy regularne i
punktualne uczęszczanie członków na
zebrania oraz wysoki poziom prowadzo-
nych dyskusyj. Akcję oświatową kie-
rował kierownik p. Karwan, który przed
stawił program oświatowy również rów-
nież i na rok bieżący. Na kolonie letnie
wysłano w roku ubiegłym 15 dzieci
członków najuboższych, względnie ma-
jących liczną rodzinę, oraz dzieci po-
zmarłych członkach Z. O. K. Z. Dzieci
wróciły z kolonii bardzo zadowolone.
Staraniem koła miejscowego Z. O. K. Z.
zorganizowano w ciągu roku kilka wy-
cieczek a mianowicie: 3 wycieczki do
Muzeum Śląskiego w Katowicach, dalej
wycieczkę na wystawę sztuki kościel-
nej w Katowicach, na targi wiosenne i
wystawę morską w Katowicach, wresz-
cie dwudniową wycieczkę do Krakowa,
której przewodził prezes koła p. Śla-
wiński. Urządzono z okazji Miesiąca
Śląska imprezy zgromadziły dużą ilość
publiczności. Czysty dochód z obcho-
dów tych wyraża się w liczbie 418,20
zł., którą przekazano dyrekcji okręgu
śląskiego Z. O. K. Z. na rzecz gimna-
zjum polskiego w Bytomiu. Ze względu
na obecne ciężkie czasy zarząd koła wy-
asygnował na gwiazdkę dla najbiedniej-
szych wdów i dzieci po zmarłych człon-
kach Z. O. K. Z. po 15 zł. dla wdowy i
po 5 zł. na dziecko. Potrzebną na ten cel
sumę pokryto z czystego dochodu urzą-
dzonej przez Z. O. K. Z. w dniu 18. 10.
1931 r. zabawy oraz z datku, złożonego
przez członka p. Stachowiaka z Ligoty.
Również starało się koło za pośrednic-

nictwem p. Tomasza Wolitka walne ze-
branie koła miejscowego Z. O. K. Z. Na
członków nowego zarządu wybrano:
dotychczasowego prezesa p. Emila
Kwaśnego na prezesa, p. Jana Knapika
zast. prezesa, p. Jana Mieszczanina se-
kretarzem i p. Antoniego Misiewicza
skarbnikiem. Poza omówieniem róż-
nych spraw miejscowych, zaapelowano
do członków Z. O. K. Z. od wzięcia gre-
mjalnego udziału w dorocznym pocho-
dzie w dniu uroczystości 3 Maja.

twem członka swego p. inż. górniczego
K. Suszyńskiego o popieranie wniosków
swoich odnośnie zatrudnienia bezrobot-
nych członków Z. O. K. Z. na kopalni
„Wujek“, prosząc go jednocześnie o dal-
sze życzliwe popieranie. Akcja odczy-
towa, organizowana staraniem dyrekcji
okręgu śląskiego, cieszyła się stałą i o-
żywioną frekwencją. ( )

Co to jest piwo?

Na egzaminie zapytał profesor mło-
dego chemika:

— Czem jest piwo? — i zażądał nau-
kowego określenia.

— Piwo — odpowiada student — jest
to woda sfalszowana dla zysku piwo-
wara.

Metropolita Szeptycki o polityce.

Lwowski tygodnik katolicki „Meta“
z dnia 10 bm. zamieszcza artykuł J. E.
ks. Metropolity Szeptyckiego p. t. „U-
kraiński Sojuz i polityka“. W artykule
tym, który streszczamy, ks. Metropolita
stwierdza, że „już w pojęciu samego ka-
tolicyzmu czy uniwersalizmu mieści się
zaprzeczenie tego, co można nazwać
stronnictwem. Katolicyzm jest to ca-
łość, a partja, jest to tylko jakaś część.
Dlatego wszyscy katolicy świata przy-
jęli tezę, że nie może być katolickiej par-
tji politycznej i że katolicyzm a polityka
są to dwa wyrazy, które złączone razem
zawierają sprzeczność. Każdemu kato-
likowi wolno należeć do jakiegokolwiek
ugrupowania partyjno-politycznego, któ-
rego program nie jest przeciwny etyce
czy wierze katolickiej. Katolik może
być monarchistą, konserwatystą, demo-
kratą, pryncypjalistą lub ugodowcem, a
nawet w pewnych wyjątkowych okoli-
cznościach — ekstremistą. Kiedy kato-
licy grupują się w jakiejś partji, w której
przyjmują pewne tezy polityczne, dla
wiary katolickiej obojętne, lub gdy two-
rzą partję polityczną konserwatywną lub
demokratyczną, prawą albo lewą, to
wówczas partja taka nie ma prawa na-
zywać się z istoty katolicką, bo okolicz-
ność, że większość jej członków jest ka-
tolikami, nie daje jej do tego prawa. Gdy
władza kościelna daje inicjatywę, albo
zaprasza wiernych do wzięcia udziału w
jakiejś akcji, to wówczas wymagania
duszpasterstwa i najprymitywniejszy
zdrowy rozum duszpasterski żąda od
przedstawicieli tej władzy duchownej,
aby oddzieliła zasady katolickie od za-
sad politycznych i żeby wszelkimi środ-
kami strzegła organizacje katolickie
przed przyjęciem, a nawet przed wpływem
jakichkolwiek zasad politycznych. Orga-
nizacja katolicka musi być daleka
od wszystkich tych zasad, gdyż inaczej
naraża się na to, że zamiast być organi-
zacją katolików, przyczynia się do ich
dezorganizacji, do ich rozbicia, do walki
wewnętrznej, zamiast iść po linii chrze-
ścijańskiego ducha katolickiego, idzie
przeciw niemu. Taka organizacja, któ-
ra jest z istoty polityczna, a nazywa się
katolicką, wprowadza zamieszanie do
szeregów katolików i szkodzi Kościoło-
wi. Każdy przedstawiciel władzy kości-
cielnej powinien ostrzegać katolików, że
taka organizacja, choć złożona w prze-
ważnej części z katolików, w istocie nie
jest organizacją katolicką. Każda orga-
nizacja katolicka strzec się musi, by do
swoich zasad katolickich nie mieszać po-
stulatów politycznych. Może ona po-
zwalać poszczególnym swym członkom
na prowadzenie polityki, jaką chcą,
wszyscy jednak razem jako organizacja
stać muszą ponad partjami, ponad wszel-
ką polityką. Odnosi się to przedewszy-
stkiem do tych zagadnień życia codzien-
nego, które wciąż się zmieniają i mogą
wywołać zawzięte spory wśród katoli-
ków. Bo cóż w istocie określamy wy-
razem „polityka“? Zdaniem ks. Metro-
polity wyraz ten oznacza mnóstwo tez,
środków, metod, a nawet jednodniowych
zasad, które ludzie stosują w życiu, o ile
zajmują się sprawami publicznymi.

Mamy już połowę kwietnia, a niektóre zatoki morza Bałtyck. dopiero obecnie pozbywają się
pancerza lodowego. Powyżej zatoka kłajpedzka z charakterystycznymi zwałami lodów.

